

Vzdělávací materiál projektu Zlepšení podmínek výuky v ZŠ Sloup

Název vzdělávacího materiálu	Větná skladba – práce s textem
Anotace	Pracovní listy k procvičování větné skladby a původu slov.
Autor	Mgr. Oldřiška Hloušková
Vzdělávací oblast	Český jazyk
Očekávaný výstup	Žák se naučí určit druh souvětí, grafický zápis souvětí, určuje větné členy, větu jednoduchou a vyhledává slova cizího původu.
Ročník	8. - 9.

VĚTNÁ SKLADBA – PRÁCE S TEXTEM

Příběh z knížky Roberta Fulghuma – „Všechno, co opravdu potřebuju znát jsem se naučil v mateřské školce“.

Na Šalamounových ostrovech v jižním Pacifiku někteří domorodci praktikují zvláštní způsob kácení stromů. Když je strom moc velký, aby se dal porazit sekerou, místní obyvatelé ho pokácejí křikem. (Nemám ten článek teď u sebe, ale přísahám, že jsem to četl.) Za úsvitu vylezou zvláště nadaní dřevorubci na strom a začnou na něj ječet, jak nejlíp jim to jde. Takhle to dělají třicet dní. Strom odumře a skácí se. Křik prý zabije ducha toho stromu. Podle vesničanů je to stoprocentně úspěšné.

Jsou to chudáci, naivní prostáčkové. Tyhleto roztomile bizarní zvyky z pralesa. Křičet na strom, pěkně děkuju. Něco tak primitivního. Chudáci nemají nic z výhod moderních technologií a vědeckého pokroku.

A já? Já křičím na svou ženu. Křičím na telefon a sekačku na trávu. Křičím na televizi, noviny a svoje děti. Dokonce se o mně ví, že někdy hrozím pěstí a křičím na oblohu.

Soused často křičí na svoje auto. A v létě jsem ho skoro celé odpoledne slyšel křičet na štafle. My moderní a vzdělaní obyvatelé měst křičíme na auta v zácpě, na rozhodčí, účty, banky a stroje - na stroje nejlíp. Hlavně se křičí na stroje a na příbuzné. Ale na stromy nekřičíme nikdy.

Nevím, k čemu to je dobré. Stroje a věci se ani nehnu. Ani kopání někdy nepomůže. Kdyby šlo o lidi, tak to by mohli mít obyvatelé Šalamounových ostrovů pravdu. Když se křičí na něco živého, obvykle to ducha uvnitř zabije.

Hole a kameny nám mohou zlámat kosti, ale slova nám zlomí srdce...

V literatuře si řekneme o této knize víc, teď nás bude zajímat její obsah z pohledu větné skladby.

1. Znáznorní následující souvětí z textu graficky, urči vedlejší věty a druh souvětí.

Když je strom moc velký, aby se dal porazit sekerou, místní obyvatelé ho pokácejí křikem. Nemám ten článek teď u sebe, ale přísahám, že jsem to četl.

Za úsvitu vylezou zvláště nadaní dřevorubci na strom a začnou na něj ječet z plných plic.

Dokonce se o mně ví, že někdy hrozím pěstí a křičím na oblohu.

Nevím, k čemu to je dobré.

Kdyby šlo o lidi, mohli by mít obyvatelé Šalamounových ostrovů pravdu.

Když se křičí na něco živého, obvykle to ducha uvnitř zabije.

Hole a kameny nám mohou zlámat kosti, ale slova nám zlomí srdce...

2. Z druhého odstavce vypiš slova cizího původu.

3. Najdi v některém souvětí ze třetího odstavce větu jednočlennou.

4. V následujících větách urči větné členy.

Na Šalamounových ostrovech v jižním Pacifiku někteří domorodci praktikují zvláštní způsob kácení stromů.

Soused často křičí na svoje auto.

A v létě jsem ho skoro celé odpoledne slyšel křičet na štafle.

Ty v létě na štafle nekřič, raději si přečti nějakou pěknou knížku. ☺☺☺ Nejlépe právě tuto.

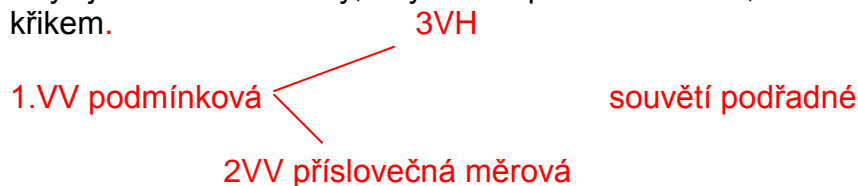
Zdroj:

FULGHUM, Robert. *Všechno, co opravdu potřebuju znát jsem se naučil v mateřské školce*. 1. vydání. Praha: Odeon, 1991. ISBN 80-207-0306-3.

ŘEŠENÍ:

1. Znázorni následující souvětí z textu graficky.

Když je strom moc velký, aby se dal porazit sekerou, místní obyvatelé ho pokácejí křikem.

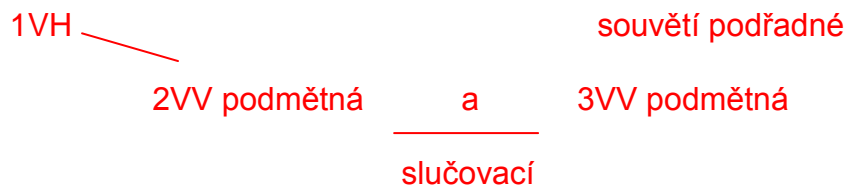
Nemám ten článek teď u sebe, ale přísahám, že jsem to četl.

Za úsvitu vylezou zvláště nadaní dřevorubci na strom a začnou na něj ječet z plných plic, jak nejvíc jim to jde.

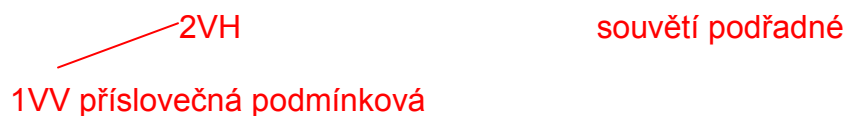
Dokonce se o mně ví, že někdy hrozím pěstí a křičím na oblohu.

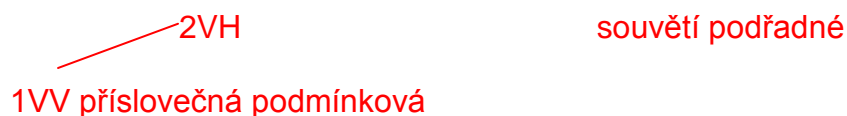
Nevím, k čemu to je dobré.

Kdyby šlo o lidi, tak to by mohli mít obyvatelé Šalamounových ostrovů pravdu.

Když se křičí na něco živého, obvykle to ducha uvnitř zabije.

1VH ale 2VH souvětí souřadné
odporovací

Dokonce se o mě ví

A v létě jsem ho skoro celé odpoledne slyšel křičet na štafle. (já)